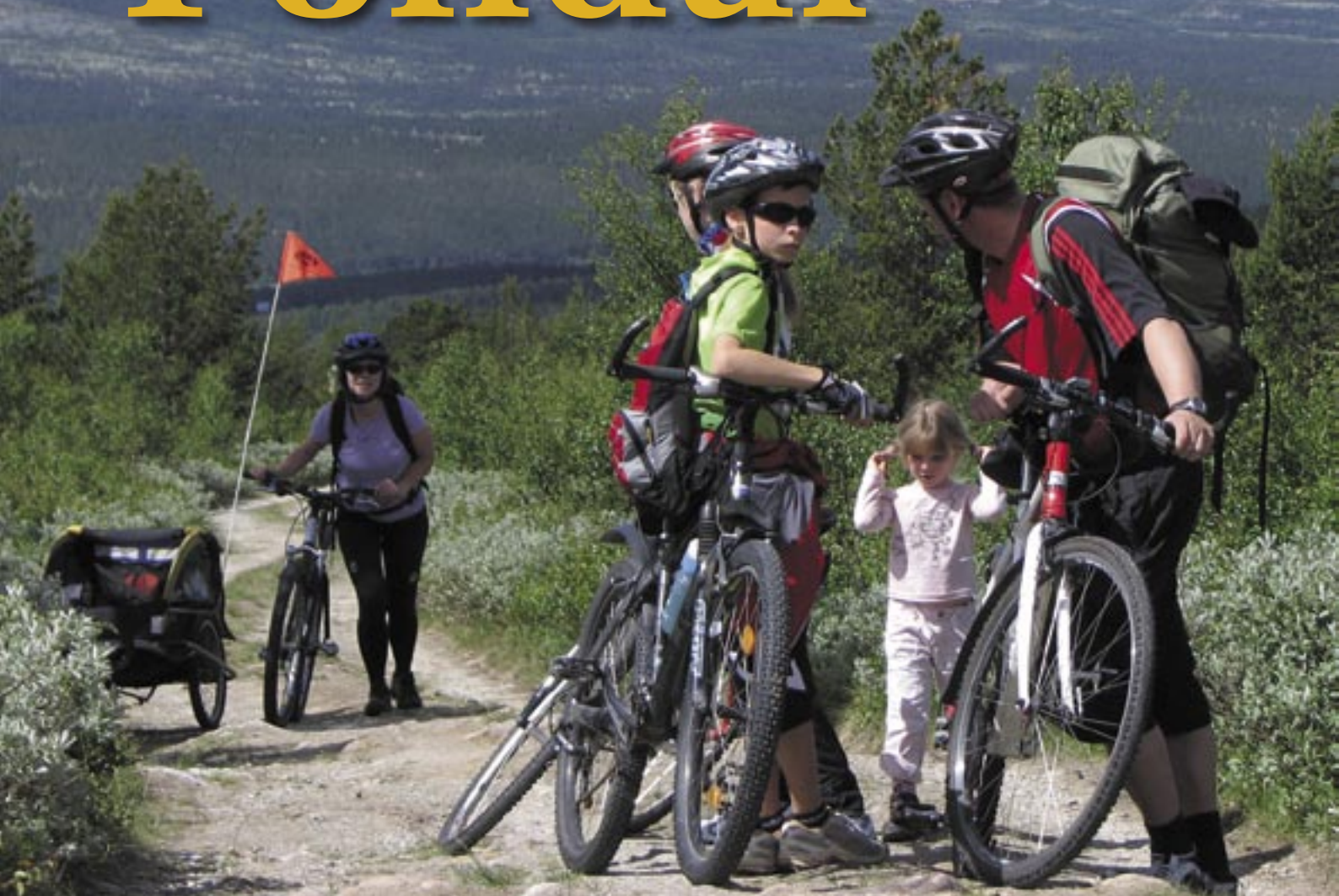

Fortryllende Folldal

FOLLDAL | Folldal byr på det meste en sykkelentusiast kan ønske; stillhet, flotte omgivelser, milevis med åpne grusveier over tregrensen, harde klatringer, susende utforbakker, nydelige seterveier og fjellstier i storslagne omgivelser.

TEKST: ØYVIND WOLD FOTO: ØYVIND WOLD OG MARIT LIEN

Jeg passerer Raudkletten på vei nordover. Konsentrasjonen er på topp, den faste stien går i fjellterreng preget av bjørkekraut, mose, halvstor stein og tørr jord. Jeg nærmer meg kanten, det blir jevnere sti og farten øker. Plutselig ser jeg panoramaet foran og jeg hogger inn bremsene. Tid for å nyte, utsikten er suveren! Bak meg ligger Alvdal Vestfjell og skinner i kveldssolen. På venstre hånd ruver Rondane og Dovrefjells stor-topper. Den vakre elva Grimsa snor seg langt nede i dalbunnen. I nord er det flere mil øde, vakkert fjellterreng før man treffer Oppdal. Ikke en lyd å høre bortsett fra min egen tunge

RONDANE PANORAMA: fra bakkene opp mot Breisjøseter ser du rett inn i motivet som inspirerte til Norges nasjonal-maleri: «Vinternatt i Rondane».

rengsyklist er kanskje likevel tilbudet av «uof-fisielle» veier i disse traktene, en mengde mer eller mindre hjemmelagede og forbausende gode traktorveier som ikke finnes på kartet, ting du må spore opp selv.

Legg til to vesentlige ting; tørt og overras-kende mildt sommerklima (Folldal sentrum befinner seg tross alt på 700 meters høyde) og fravær av masseturisme, og man sitter med en oppskrift på store natur- og sykkelopplevelser.

pust og en liten bris i bjørkekrattet. Flere kilo-meter utforbakke og strak singletrack venter. Kan livet bli noe særlig bedre??

Utsikt til Rondane

Jeg befinner med på fjelltur i Folldal, en av landets virkelige sykkelperler. Nærheten og utsikten til Rondanes imponerende nordside får du med deg nesten uansett hvor du sykler. Dalbunnen byr på lett sykling på flate moer, men er du hissig på klatring, går det for ek-sempel kjerreveier opp i nesten femten hun-dre meters høyde på fjellet Storhøi.

Noe av det gjeveste for en nysgjerrig ter-

Lette grusturer

Så hvordan skal man velge blant et utall mu-ligheter i disse traktene? Et forslag til et par vakre og lette grusturer er Døråldalen - 20 km t/r, Grimsdalen inn til Grimsdalshytta - 40 km t/r) (se egen sak). Disse turene starter fra hen-holdsvis Blæsterdalen, 12 km sør for Folldal, og Fallet, 8 km sør for Folldal. Det faktum at dette er relativt lette og familievennlige →

INN I DØRÅLDALEN: Turen fra Rv27 inn til Dørålseter i Rondane er 13 km, hvorav den siste delen er flat og lettskyklet.

FAKTA FOLLDAL

Sykkelsesong

utenom asfaltert vei, ca 15. juni – 1.oktober

Aktuelle kart

Folldal 1:50 000, Rondane Nord 1:50.000, Sølnekletten 1:75 000, Rondane 1:100 000

Lokal sykkelklubb

<http://n3sport.no/sykkel/savalen>

Aktuelle nettsteder

www.folldalsportalen.no, www.rondane.info,
www.norske-bygdeopplevelser.no
www.fjellgard.no, www.moskus-safari.no,
www.folldalgruver.no

Tuoperatør

Norske Bygdeopplevelser.

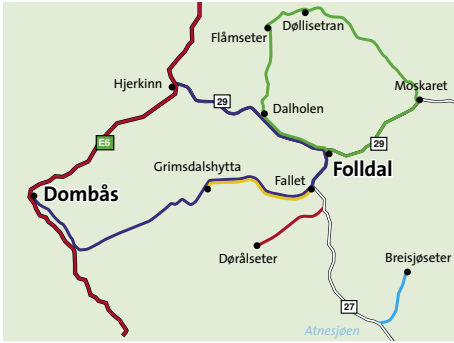
Bøker

40 sykkelturner i Oppland og Hedmark (Syklistenes Landsforening) og *På Sykkel i fjellet* (Cappelen Damm)

Turistkontor

Tlf. 948 13 958

De beskrevne rutene er bare noen av mange sykkelmuligheter i Folldal.

Mørkeblå rute: Hjerkin-Folldal-Dombås
(se egen sak)

Gul rute: Fallet-Grimsdalshytta

Rød rute: Blæsterdalen – Døråseter

Grønn rute: Einunndalen rundt

Lyseblå rute: Atnsjøen-Breisjøseter

KAKKELDALEN: ligger nordøst for Folldal tettsted, her inne har du en en drøy mil med lett sykling i flott høyfjellsterreng.

fjellturer må ikke få noen til å tro at de er kjedelige. Vi snakker om et åpent og spektakulært fjellterreng, nærkontakt med elver og ikke minst enestående nærhet til Rondanes høyeste topper. Etter min mening en fjellutsikt som knapt noen grusturer i landet kan hamle opp med.

Rømmegrøt

En lang rundtur på fine grusveier innover mot Oppdalsfjella er Einunndalen rundt, på ca 85 km. Med utgangspunkt i Folldal sentrum sykler du 12 km vestover på riksveien til Dalholen før du går løs på en lang slak oppoverbakke mot Depltangen på nesten 1200 meters høyde. Flatt og slak nedover videre mot Flåmsetrin og østover mot Døllisetran. Videre øst og sørover begynner den egentlige Einunndalen. Her vil du finne et frodig vernet våtmarksom-

råde, et buktende og spennende elvelandskap sterkt formet av isen og levende seterdrift. Servering på enkelte setre om sommeren. Meget lett sykling videre herfra ned til riksveien og tilbake til sentrum.

«Vinternatt i Rondane»

En litt mer krevende grustur går fra Sjøliseter ved Atnsjøen og oppover lia og inn til Breisjøseter i Alvdal vestfjell. Denne turen er 11 km en vei og har flere kilometer med merkbar stigning i begynnelsen. Veien er også ganske grov, steinete og litt krevende å sykle på. Belønningen er utsikten mot Rondane i vest, omtrent fra samme vinkel som på det kjente Sohlberg-maleriet «Vinternatt i Rondane», og i øst til det ruvende Store Sølnekletten. Veien ender ved Breisjøseter, ved foten av dette fjellet. Her er det servering og overnatting.

UTENOM ALLFARVEI. Gamle Folldalsvei mellom Grimsbu og Haustdalen er i dårlig forfatning og innimellom ganske bratt. Har du terrengsykkel og litt pågangsmot er denne turen en herlig fjellopplevelse.

Skal du prøve deg på stien videre nordover langs Breisjøen til neste veisystem i Sølndalen, må du regne med mye stein og trilling på de syv kilometerne dit.

Stiturer

Snakker man stisykling i Folldal, er det mer enn nok å gå løs på. Kartet "Folldal 1:50 000" avslører en mengde stimuligheter, og du trenger både tid og kondis om du har ambisjoner om å skaffe deg en viss oversikt. De relativt slake landskapsformasjonene gjør at mange stier kan sykles, selv oppe på fjellet. Naturlige steder å starte en stitur er for eksempel Dalholen, Krokhaug eller Grimsbu.

Skal du ha en introduksjonstur, anbefales den merkede kulturstien som starter ved idrettsanlegget Stormoegga, noen få km sør for Grimsbu. Kulturstien er en spennende rødmerket løype på en snau mil, på mye forskjellig underlag. Her blant annet sand, stein, gress, grov grus og nydelig hardpakket skogbunn. Underveis vil du få øye på andre stier som garantert vil gi deg lyst til å sykle mer.

Kulturstien har forøvrig noen infoskilt som forteller om de spesielle lokale landskapsformene, botanikk, gamle jaktmetoder og litt av

stedets mangeårige gruvehistorie. Høydaren på denne runden er utvilsomt mot slutten med en lang utforkjøring på småsvinget sti gjennom furuskogen. Er det tørre forhold kan du gi mye gass her.

Ellers finnes mange muligheter fra Follidal til å ta diverse grusveier opp i høyden, og velge stialternativer ned igjen.

Solan Gundersens styrkeprøve

Follidal-distriktet har også noe å by konkurransesyklisten. De lokale rittene Gruverittet på 70 km (www.folldal-if.no) og Savalen-Folldal på 100 km (www.fjellsykelrittet.no) går i disse traktene, og har høstet skryt for å by på morsom sykling i virkelig flotte omgivelser. Begge traseene går delvis over tregrensa, i åpent fjellterreng og har markante innslag med kjerrevei av vekslende kvalitet.

Er du i knallform, eventuelt en skikkelig selvplager, kan det være verdt å ta turen noen få mil østover til Alvdal og fleske til i Solan Gundersens styrkeprøve. Rittet er rett og slett en 11 kilometer oppoverbakke til toppen av Tronfjell (1666 moh), med intet mindre enn 1150 høydemeter sammenhengende stigning. Det gir en snittstigning på nesten 11%, og må kalles en av landets aller tøffeste bakker. Vinnertiden i rittet pleier å ligge på litt i underkant av 55 minutter.

Kort sagt – har du terrengsykkel, har Follidal eventyr å by på! ●

RENOVERT. Den betjente DNT-hytta Grimsdalshytta er nylig rennoveret.

Dal i særklasse

Å sykle i den norske fjellheimen blir ikke mye bedre enn turen gjennom Grimsdalen.

TEKST OG FOTO: LARS ERIK SIRA

Den 30 kilometer lange strekningen fra Hjerkin til Follidal er flat eller heller svakt nedover. Vi sykler langs elva Folla som renner stille og rolig. Dvergbjørk og furuskog omkranser veien. Spredte gårder med kyr, sauer og en og annen lama liver opp det noe monotone landskapet nedover dalen. Noen tyngre kjøretøy passerer, men veien er oversiktlig og trygg.

Vel framme i Follidal fortsetter vi til høyre inn på riksvei 27. Etter nye åtte kilometer tar vi igjen til høyre inn i Grimsdalen. Avkjøringa er godt merket med fine treskilt.

Snart åpner Rondane-panoramaet seg for oss. Dalen er bred og stor med myke, men høye fjellformasjoner. En og annen snøfleck biter seg fortsatt fast på toppene. I bunnen slynger elva Grimsi seg hit og dit. Kyr og sauer beiter også her. Grusdekket er bra og biltrafikken er beskjeden. Et par mil inn i dalen ligger Grimsdalshytta. Her kan du overnatte eller få deg en matbit hvis du ønsker det. Hytta er også et velegnet startpunkt for flere fine fotturer. Etterpå mister dalen mye av bredden før den igjen åpner seg og stiger opp mot snaujellet. Husk å ta en pust i bakken for å se deg tilbake.

Det er i det hele tatt mye fabelaktig utsikt på denne turen. Det kanskje flotteste synet er

JOTUNHEIMEN. Ved utgangen av Grimsdalen kommer du opp på et platå der du får utsikt til Jotunheimen.

å komme over toppen i enden av Grimsdalen og skue mot Jotunheimen. Både Galdhøpiggen og Glittertind kan skimtes på skyfrie dager. Så står det som må være blant landets lengste og bratteste nedoverbakker for tur. Veien nærmest stuper ned mot Gudbrandsdalen. I ti kilometer får du en solid dose vind i håret og regn med at tårene spruter. Nede i dalen følger vi småveiene mot Dombås før vi helt på slutten må en liten tur ut på E6.

Ruta kan forlenges i begge ender. I begynnelsen kan du sykle inn til foten av Snøhetta eller sykle den 60 kilometer lange Hjerinnrunnen. Du kan også bli med på moskussafari på sykkel. Fra Dombås kan du fortsette videre mot Bjørli langs Oplevelsrua. ●